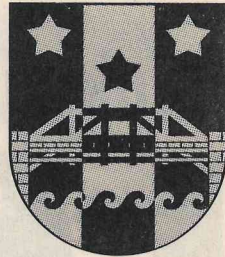

Mazsalacietis

«Liesmas» pielikums

2007. gada 14. martā

Bezmaksas

REDAKTORA SLEJA

Esī sveicināts, mazsalacietī! Mani sauc Maira, un es ceru, ka vismaz kādu brīdi būšu jūsējā. Centīšos izprast pilsētas dzīvi un aktīvi tajā piedalīties, lai par notiekošo Mazsalacā uzzinātu pēc iespējas vairāk cilvēku. Nesolu ar avīzes starpniecību risināt problēmas, bet meklēt atbildes gan. Stāstīšu par notikumiem kultūras dzīvē, jaunumiem pilsētā, sasniegumiem sportā un izglītībā. Pētīšu pilsētas iestāžu darbu, lai arī Tu par to zinātu pēc iespējas vairāk. Jau šoreiz varu ielūkoties policijas iecirkņa darba ikdienā, būt klāt dažos kultūras pasākumos, pētīt jaunveidojamo tūrisma maršrutu Skaņākalnā, kā arī iepazīties ar «Mazsalacas apļa» rezultātiem. Šoreiz man palīgā ir nākušas Mazsalacas pilsētas bibliotekāre Maija Reinvalde un vidusskolas audzēkne Kristīne Slotiņa. Ceru uz radošu sadarbību arī turpmāk. Un aicinu neklusēt, ja kas uz sirds. Mans tālruna numurs ir publicēts avīzes pēdējā lapā.

Tāpat paldies jāsaka arī Nellijai Nurmikai, Vijai Gādigai un, protams, Dacei Jurkai. Bez viņu atbalsta mans pirmais «Mazsalacietis» būtu tapis daudz grūtāk.

Pēdējo trīs nedēļu laikā esmu piedalījusies dažos Mazsalacā un ārpus tās rīkotos pasākumos. Arī bibliotekāru sanāsmē Staišelē, kur Eiropas Savienības informācijas aģentūras pārstāvji atklāja bibliotekāriem dažādus *knifīņus*, kā efektīvāk meklēt informāciju internetā. Fantastiska iespēja uzzināt vairāk, ja ņem vērā, ka šobrīd liela daļa mazo bibliotēku ir pieslēgtas «Gaismas tīklam» — tāpat tajās ir pieejams arī bezmaksas interneta punkts un dators, vismaz viens. Tomēr mājupbraucot noklausīta saruna liecina, ka interneta pieslēgums nav ne plika graša vērts, ja bibliotekāram nav zināšanu, kā to lietot. Un tāpat — sarunājas divas (ne Mazsalacas) bibliotekāres:

— Es tev saku, ka visi tie vīrusi nāk no tām spēlēm, kas datorā, tāpēc nekādā ziņā tās neļauju spēlēt bibliotēkas apmeklētājiem. Pati reiz vienā tādā ielīdu, biju nelaimīga, jo nevarēju tikt no tās ārā. Uzlikām antivīrusu, atnāca montieris, uzlika vēl vienu. Viņi abi (antivīrusi) savā starpā sakāvās, un tagad dators ieslēdzas un izslēdzas, kad viņam ienāk prātā. Es tev saku, ka šitā kaste dzīvo pati savu dzīvi.

Un tāpēc, domāju, noteikti ir vērts izpētīt Valsts aģentūras «Kultūras informācijas sistēmas» piedāvājumu, kurā par Bila un Melindas Geitsu fonda ziedotajiem līdzekļiem 1455 bibliotekāri tiks apmācīti darbā ar informācijas tehnoloģijām. Savukārt 7700 bibliotēku lietotājiem visā Latvijā tiks mācītas datorprasmes un interneta lietošanas iemaņas. Vai to mācīsies bibliotekāri, ir viņu pašu darīšana, bet varbūt starp tiem 7700 iedzīvotājiem, kuri par fonda naudu apgūs datorprasmi, vari būt arī Tu?

MAIRA ZAĶE

Jauktajam korim «Salaca» — 60

Galvenā dāvana — koncerts klausītājiem «Vai tā mana vaina bija, ka man tika padziedāt...».

Sestdienas vakarā Mazsalacas kultūras centrā pulcējas labākie. Līdzās jaunām meitenēm stāv kungi sirmām galvām. Uz podestiem plecu pie pleca jubilāri. Mazsalacas un Ramatas jauktajam korim «Salaca» — 60 gadi. Šajos gados korī dziedājuši vairāk nekā 300 vīru un sievu, korī vadījuši vairāki diriģenti.

Šobrīd diriģenta zizlis ir Ilzes Krūmiņas rokās. Diriģente atklāj, ka vadīt kori viņai ir īpašs pagodinājums, jo savulaik viņas māte Zenta Bērziņa bijusi jaunākā dziedātāja

korī «Salaca». Tolaik Zentai bijis vien 17 gadu. Diriģentes darbu augstu vērtē gan Mazsalacas pilsētas tēvi, gan paši koristi. I. Krūmiņa šajā vakarā saņem Latvijas Republikas Kultūras ministrijas atzinības rakstu par kora mākslas kopšanu un populārizēšanu novadā. To viņai pasniedz valsts kultūras inspektore Valmieras rajonā Anita Apine.

Sirsniņu paldies diriģentei jubilejas reizē teic arī Mazsalacas pilsētas dome, soļot kompensēt ceļa izdevumus no Valmie-

ras, Skaņkalnes pagasts — kā nekā jau 30 gadu pagājis, kopš koris «Skaņkalne» pievienojās korim «Salaca», Ramatas pagasts, kura iemītnieki dzied kori «Salaca». Arī kultūras centra direktore Dace Jurka I. Krūmiņai saka siltus vārdus. Korim uz 2008. gada Dziesmu svētkiem būšot jauni tērpi. Kā jau jubilejā ir daudz dažādu dāvanu — gan no pilsētas iedzīvotājiem, gan kora bijušajiem dalībniekiem.

(Turpinājums 2. lpp.)

Cip, cip cāļi kopā nāk

Mazsalacas gada cālis Sigita Rumberga 2. rindā otrā no labās.

Par spīti vīrusiem 7. martā Mazsalacas kultūras centrā skanēja bērnu čalas. Kopā ar vecākiem viņi pulcējās, lai ar savām mazajām balstiņām pieskandētu lielo zāli un pie reizes uzzinātu, kurš ir vislabākais. Mazos cālēnus no dziedāšanas nespēja atturēt pat slimības. Kā nekā pēc divu gadu pārtraukuma kultūras centrā atkal notika konkurss mazajiem vokālistiem «Cālis». Sparīgi, dažs pat vēl kreķšķošs, 11 mazie cāļi rādīja, ko māc.

Visjaunākā cāļīte bija vien trīs gadus veca, lielākajam pieci gadi. Kā jau katrā konkursā, arī šeit — savs uzvarētājs. Par Maz-

salacas gada cāļi kļuva četrgadniece Sigita Rumberga. Arī pārējie mazie cāļi nepalika bez tituliem. Tika izvēlēts gan drošākais, gan muzikālākais, pat vistēlainākais cāļabērns, kopā 11 nominācijas. Bez titula *Mazsalacas gada cālis* Sigitai tika piešķirts skanīgākā cāļa vārds. Kultūras centra direktore, zūrijas locekle Dace Jurka izteica vēlējumu, lai Sigitas vecākiem pietiktu vēlēšanās un varēšanas cālēnu sūtīt arī uz Rīgas konkursu. Palīgā, protams, nāks arī Mazsalacas bērnu darza muzikālā audzinātāja Baiba Biviņa. Sigitas māmiņa Inita soliņa, — ja tāda iespēja būs, protams, to darīs.

KULTŪRAS ZIŅAS

Kas notiek Mazsalacā

14. martā plkst. 18.00 Mazsalacas kultūras centrā Ziemeļlatvijas kamer-mūziķu koncerts.

Piedalās:

soliste Inga Šjubovska (LNO)
Miks Vilsons (flauta)
Elīna Kuduma (oboja)
Valdis Drulle (klarnete)
Intars Grīnbergs (fagots)
Andris Ādamsons (mežrags)

Programmā dažādu gadsimtu mūzika.

17. martā Smiltēnē notiek pūtēju orķestru skate. Piedalās arī Mazsalacas pūtēju orķestris.

24. martā plkst. 18.00 Mazsalacas vidusskolā žetonu vakars.

25. martā plkst. 15.00 atceres brīdis Sniedzēnu kalnā, godinot komunistiskā terora upuru piemiņu. Vēlāk kamerkora «Kaķi» koncerts.

15. martā paredzētā deju kolektīvu skate Valmierā pārceļta uz aprīli.

Jauktajam korim «Salaca» — 60

Dirigente ILZE KRŪMIŅA.

(Turpinājums no 1. lpp.)

Arī draugi ir klāt. Killingi — Nemmes (Igaunijā) vīru koris, vīri no Ramatas un koris «Pie Gaujas». Tomēr pašu galveno dāvanu skatītājiem sniedz paši «Salacas» dziedātāji — «Vai tā mana vaina bija, ka man tika padziedāt?» Stundu garš jubilejas koncerts, kurā skan dažādas latviešu tautas dziesmas. Liela daļa no nākamajā gadā paredzēto Dziesmu un deju svētku

repertuāra.

Pirms mēneša koris piedalījās arī dziedāšanas svētkos "Mūsu dziesma". Kora mūzikas mīļotājiem tiek kriptiņa arī no tur dziedātajām dziesmām.

Liels paldies tiek teikts arī kora pianistei Mirdzai un pilsētas kultūras centram — par gādību, par rūpēm, par mājām.

Kora jaunākie dziedātāji vēl mūžs — dažs Mazsalacas vidusskolā, vēl citi mūzikas skolā. Kora skanīgākās balsis dzied solo, dalībnieki spēlē arī dažādus mūzikas instrumentus. Šķiet, ka tos skandina katrs — kam trejdēkšnis, kam kokle, kam trombons. Uz skatuves, lai arī improvizētas, dižojas pat bungas. Par kvalitatīvu aparātu skanējumu, kā jau ierasts, koncertā rūpējas Andris Lauznis.

Īpaši godināts jubilejas reizē tiek novadnieks Pēteris Hincenbergs. Viņam šogad 15. februārī — 175. Rakstnieks Augusts Melnalksnis liecina, ka Pētera Hincenberga vadīts koris, vēl pirms 1873. gada Dziesmusvētkiem, Mazsalacā atklātā sarīkojumā skandējis tagadējo himnu «Dievs, svētī Latviju». Pētera Hincenberga vadībā koris piedalījies arī pirmajos Dziesmu svētkos, gūstot dziesmu karā pirmo godalgu. P. Hincenberga mazmeitas Zīle Dumpis un viņas māsa Maija Volfa kori atbalsta vēl šobrīd. P. Hincenbergam par godu izskan jubilejas koncerta pēdējā dziesma. Un tā ir Jāzepa Vītola «Gaismas pils».

Ilze Krūmiņa savam korim novēl daudz jauku kopā būšanas gadu. Lai kora dziesma Mazsalacā nebeigtos nekad!

Svarīgi ir zināt, kur meklēt

Atgriežoties no Latvijas Bibliotekāru biedrības 12. konferences Rīgā, «Bibliotēka nākotnei — progress, attīstība, partnerība», pārvedu mājās ne tikai pozitīvas emocijas no tikšanās ar savām kolēģēm, bet arī šo to pārdomājamo. Sadarbība jebkurā jomā ir ļoti svarīga un jo īpaši starp bibliotēkām, kur saplūst tik daudz dažādas informācijas. Par to kārtējo reizi pārliecinājāties arī pēc dažām dienām, kad Staicele sapulcējās organizācijas «Salacas bibliotēkas» bibliotekāres, kur viesojās Jeļena Ābola un Kaspars Kreics no Eiropas Komisijas, bet Kristīne no Eiropas Savienības informācijas aģentūras pastāstīja par ESIA, par to, kā meklēt informāciju par ES internetā, un par ESIA pieredzi darbā ar masu medijiem. Tagad bibliotēkā pieejama daudz plašāka informācija par Eiropas Savienību un tās sniegtajām iespējām un, pateicoties seminārā apgūtajam, nepieciešamo informāciju varam meklēt arī interneta resursos.

Bet turpinājumā mazliet par aizvadīto gadu.

Mazsalacas pilsētas bibliotēka ir viens no apkārtējās sabiedrības saskarsmes centriem ar iespējām izmantot ne tikai bibliotēkas fondos esošo literatūru, bet arī elektroniskos resursus, saņemt nepieciešamo informāciju, kā arī literatūru no citām bibliotēkām, apgūt dažādas zināšanas, izmantot «Gaismas tīkla» ietvaros saņemtos datorus ar interneta pieslēgumu. Sniegto pakalpojumu klāsts arvien palielinās, pieaug bibliotekāru izglītības līmenis un kompetence, diemžēl joprojām aktuāla ir telpu atbilstība mūsdienu prasībām.

2006.gada skaitļi stāsta:

Fonds uz 2007.gada 1.janvāri — 12345.

Lasītāju skaits — 575.

No tiem tikai lasītavā — 90.

Gada apmeklējums — 5525.

Dienas vidējais apmeklējums — 19.

1 lasītāja vidējais apmeklējums gadā — 10 reizes.

18% no kopējā reģistrēto lasītāju skaita ir jaunieši vecumā līdz 18 gadiem, 21% — no 19 līdz 30 gadiem, kas kopumā sastāda gandrīz pusi un apliecina tikai to, ka bibliotēkai ir nozīmīga loma arī jauniešu vidū. Vidējās paaudzes lasītāji no 31 līdz 50 gadiem sastāda 29% un pārējie — 32% no kopējā lasītāju skaita. No tiem vīrieši — 167 jeb 29%, sievietes — 408 jeb 71%.

Izsniegums — 25193.

Daiļliteratūra — 13951 jeb 55% no kopējā izsnieguma.

Preses izdevumi — 8738 jeb 35%.

Pārējā literatūra — 2504 jeb 10%.

Fonda apgrozība — 2 reizes.

Vidēji 1 lasītājs gada laikā izlasījis — 44. CIK GRĀMATU ESI IZLASĪJIS TU?...

MAIJA REINVALDE,

Mazsalacas pilsētas bibliotēkas vadītāja

Ar valsts pārbaudījumu komisijas 2007.gada 22.februāra lēmumu Nr.1 Zane Berga ieguvusi vēstures un sociālo zinību skolotājas diplomu. APSVEICAM!

"Viss ir kā viņdienās,
kā ļoti tuvās, mīļās dienās,
Tavs skatiens, Salaca,
man atkal pretī viz,
Nu iesim, dvēselītes, gaismu izsēt
pāri taviem siliem,
Lai vienmēr sudrabortas atmirdz tavas
debesis!"

(Sk. Kaldupe)

**MĪĻUS SVEICIENU DZEJNIECI
SKAIDRĪTEI KALDUPEI JUBILEJĀ SŪTA
MAZSALACIEŠI, PILSĒTAS UN BĒRNU
BIBLIOTĒKAS LASĪTĀJI UN
DARBINIECI!**

Skaidrīte Kaldupe viņas mājās Rīgā 85 gadu jubilejā sveikt ieradās arī Mazsalacas bērnu bibliotēkas vadītāja Vija Gādīga. — Bija ļoti jauki. Tāda mājas atmosfēra.

Viesu nebija daudz. Dzejniece bija ārkārtīgi labā noskaņojumā, mundra, smejoša. Iepriekš Kaldupe īpaši uzsvēra, ka savā jubilejas reizē negribētu palikt viena, un tādēļ aicināja ciemos mūs. Dzejniece dalījās atmiņu stāstos — par bērnību, par skolas laiku, par tikšanos ar rakstnieku Pelēci. Tādas interesantas lietas, turklāt ļoti labā valodā. Brīžiem pat pievēru acis, jo viņas valodā var klausīties kā labā mūzikā, tik skaista tā ir.

Kad Kaldupe pirmo reizi brauca uz Mazsalacu, man bija uzdevums viņu sagaidīt. Par to viņa raksta arī «No jūras līdz «Ošu zemei»». Pirmā tikšanās mums bija levulejā, pie Salacas. Bijām kopā ar Valteru Zālī-

ti (literāts, strādājis Mazsalacas vidusskolā par vēstures skolotāju (1954-1967), arī Valmieras rajona laikrakstā «Liesmā» (1967-1974). Veselu nakti līdz rīta gaismai sēdējām levulejā. Kaldupe atceras, ka mēs esot viņai uzdāvinājuši veselu klēpi ar ievu ziediem. Dzejniece toreiz bija ieradusies uz tikšanos ar rakstniekiem. Mēs tādas tolaik ļoti daudz organizējām. Kaldupei pie mums iepatikās. Un kopš tās reizes viņa bija ļoti biežs viesis Mazsalacā. Šeit notikuši arī vairāki viņas grāmatu atvēršanas svētki. Katrā ziņā viņa pie mums ir braukusi biežāk nekā mēs pie viņas. Tagad dzejniece dzīvo Rīgā, mēs joprojām, lai arī paretam esam gaidīti viesi viņas mājās.

Mazsalacas aplis — 2007

Trīs dienas aukstums, un tautas slēpojums «Mazsalacas aplis — 2007» ir klāt.

Šogad to rīkoja kopā ar Valmieras rajona čempionātu distanču slēpošanā. Janvārī visapkārt bija tikai kaila zeme. Organizētāji trasi sagatavoja jau rudenī — novācot zarus un uztaisot speciālus tiltiņus.

Sniegs šogad neizpalika, un 25. februāra rīts uzauza ar neparastu rosību. Sabrauca slēpotāji ne tikai no Valmieras rajona, bet arī no Talsiem, Pļaviņām, Cēsīm, Gulbenes, Rēzeknes, Rīgas, Valkas, Kuldīgas, Vecpiebalgas, Madonas, Ogres, Limbažiem u. c. Latvijas pilsētām.

12:00 starts tika dots tiem, kuri slēpoja 10 km. Bet pēc neilga laika startēja paši jaunākie (V1 un S1 grupa). Pirmais šajā trasē bija Daniels Briedītis no Valmieras.

S1 grupa: I Kristīne Strazdīte (Valmieras pagasts), II Agnija Vizule (Rūjiena), III Elvita Alksne (Valmiera).

V1 grupa: I Daniels Briedītis (Valmiera), II Kristaps Brokāns (Mazsalaca), III Miķelis Slotiņš (Skaņkalne).

Tikmēr jau ieradās pirmie 10 km noslēpojušie sportisti. Mareks Birkentāls no Talsiem noslēpoja 27 minūtēs un 59 sekundēs. Neapraktāmā centība, ar kādu

slēpotāji virzījās uz priekšu, nebija pazudusi arī distances beigās.

S2 grupa: I Linda Petrovska (Drusti), II Līga Valdmane (ZVOC).

S3 grupa: I Baiba Judina (Drusti), II Lolita Paegle (Mazsalaca), III Zane Paegle (Mazsalaca).

S4 grupa: I Gunita Širante (ZVOC), II Kristīne Sikāne (Rēzeknes rajons), III Ieva Paegle (Mazsalaca).

S5 grupa: I Agita Āboltiņa (Mazsalaca), II Antra Limbēna (Valmieras pagasts), III Velga Lāce (Rēzeknes rajons).

S6 grupa: I Ineta Zviedre (Valmiera), II Antra Aizpuriete (Mazsalaca), III Malda Vītola (Valmieras pagasts).

S7 grupa: I Baiba Saliņa (Valmiera), III Ingrida Kalniņa (Mazsalaca).

S8 grupa: I Skaidrīte Vērmāne (Valmieras pagasts).

V2 grupa: I Aleksandrs Patrijuks (Pļaviņas), II Pēteris Petrovskis (Drusti), III Valters Ļubinskis (ZVOC).

V3 grupa: I Roberts Slotiņš (Mazsalaca), II Nauris Zviedris (Valmiera), III Ugis Kampuss (Mazsalaca).

V4 grupa: I Kristaps Zaļupe (Limbaži), II Kaspars Stupelis (Vecpiebalga), III Jānis Melnbārdis (Valmiera).

V5 grupa: I Mareks Birkentāls (Talsi), II Guntars Ceplītis (Valmiera), III Aigars Cel-

miņš (Valmieras pagasts).

V6 grupa: I Jānis Putniņš (Madona), II Līgonis Bečers (Valmieras pagasts), III Arnis Ābelītis (Cēsis).

V7 grupa: I Andris Dainis (Valka), II Ēriks Ribakovs (Rēzeknes rajons), III Vladimirs Kļavnieks (Rīga).

V8 grupa: I Jānis Ančs (Gulbene), II Juris Bergs (Cēsis), Aldis Gailītis (Rūjiena).

Jau otro gadu sacensībās jautrību uzturēja arī velns un ragana. Lai gan viņi bija pēdējie pat bērnu konkurencē, slēpošana tiem patika.

Finišējušie varēja nobaudīt pīrāgus, siltu tēju un tad ar sarkaniem deguniem doties uz apbalvošanu skolas telpās.

Viens no sacensību organizētājiem Ivars Slotiņš pēc sacensībām teica:

— Prieks, ka bija sabraukuši tik daudz slēpotāju! Tātad slēpošana pie mums ir svarīga. Liels paldies visiem, kas palīdzēja šīs sacensības organizēt! Tas nebūtu paveicams vienam cilvēkam. Vajadzīga saliedēta komanda. Manuprāt, tieši tāda ir mūsējā!

Mazsalacā slēpošana ir kaut kas īpašs. Katru gadu gaidām sniegu, lai atkal un atkal varētu kāpt uz slēpēm, saldēt degunus un slāpjam mugurām slēpot «Mazsalacas aplī».

KRISTĪNE SLOTIŅA

Policijas darbs Mazsalacā

Pirmdien, 12. martā, Mazsalacas policijas iecirknī ieradās Valmieras policijas pārvaldes kārtības policijas priekšnieks Guntars Ploriņš, lai ar Mazsalacas policijas iecirkņa vecāko inspektoru Henriku Skavronski pārrunātu viņa pienākumus un papildinātu uzdevumu sarakstu. Tā kā Mazsalacas policijas iecirknis visu laiku ir bijis tikai daļa no Rūjienas policijas iecirkņa, par notikumiem gan Rūjienā, gan Mazsalacā atbild Rūjienas policijas iecirkņa priekšnieks. No šī brīža Mazsalacas policijas iecirkņa vecākajam inspektoram ir deleģēts vairāk funkciju un piešķirta lielāka atbildība par kārtību pilsētā. Spēku mazsalaciešiem piešķir — vecākais inspektors, divi iecirkņa inspektori, viena pirmstiesas izmeklēšanas darbiniece un viens ceļu policijas darbinieks, kopā 5 cilvēki. Vajadzības gadījumā palīdzību sniedz arī Valmieras rajona policijas pārvaldes kārtības policijas darbinieki. Kad Mazsalacā notiek lielāki pasākumi, kārtības nodrošināšanā piedalās arī Valmieras patruļdienests.

Guntars Ploriņš atzīst, ka kopumā Mazsalacā šobrīd ir daudz labāka situācija nekā, piemēram, Rūjienā, kur ļoti izplatīti ir mantas bojāšanas gadījumi. Mazsalacā noziegumi pārsvarā ir gadījuma rakstura. Diezgan mierīga puse. Lielākoties problēmas sagādā krimināllietu lēnā virzība — ir zināmas iesaistītās personas, bet viņas ilgstoši netiek sauktas pie atbildības. Par iemeslu G. Ploriņš min lielo kadru maiņu pirmstiesas izmeklēšanā.

Šobrīd pēc veiktajām, kaut arī nelielajām, reformām, vecākais inspektors H. Skavronskis uzraudzīs policijas iecirkņa darbu. Plānots, ka iecirkņa darbinieki vairāk tiksies ar iedzīvotājiem, veiks tieši informatīvo darbu. Lai policistiem uzticētos. Tad arī būs vieglāk atklāt dažādus noziegumus. Arī pilsētas mērs Ojārs Beķeris uzsver, ka gribētos, lai policistus uz ielas varētu redzēt biežāk. Portālā *mazsalaca.lv* publicētajās diskusijās tiek pausta vēlme pilsētā redzēt vecāku patruļas, kas nodrošinātu kārtību populārākajās jauniešu pulcēšanās vietās. G. Ploriņš uzskata, ka šādas vecāku patruļas atrisinātu tikai daļu šīs problēmas, jo šādām pieaugušu cilvēku grupām nav lielu tiesību. Tās var tikai veikt mutisku audzināšanas darbu vai pārtraukt nozieguma izpildi. Un viss. Lielajos pasākumos apkārtnē dežurē patruļdienests. Kārtība pašā sākumā jānodrošina tā organizatoram. Valsts policija nodarbojas tikai ar kārtības nodrošināšanu ārpus pasākuma teritorijas.

H. Skavronskim jaunajā amatā aprakstīta tiek nodotas funkcijas uzturēt kārtību arī pie dažādām iestādēm pilsētā, tomēr, kā atzīst pats vecākais inspektors — iestāžu vairs nav tik daudz kā kādreiz un tāpēc po-

licijas iecirkņa darba ikdienā pēc jaunā amata apraksta saņemšanas diez vai kas krasi mainīsies.

— Protams, aktīvi strādāsim, bet līdz radikālām pārmaiņām, visticamāk, vēl paies kāds laiks. Ziemā jaunieši nav tik aktīvi, bet, sākoties siltākam laikam, viņi atkal pulcēties sabiedriskās vietās, un tad būs jāpievērš daudz darba, lai viņus atturētu no nekārtību izraisīšanas.

Vienīgā sievietē Mazsalacas policijas iecirknī ir pirmstiesas izmeklētāja Ilga Grīnvalde. Viņa iecirknī strādā jau otro gadu. Viņas kompetencē ietilpst pirmstiesas izmeklēšana — *gaišās* lietas (tādās ir zināmi visi iesaistītie) nodod viņas rīcībā, lai tās taptu sagatavotas kriminālvajāšanas uzsākšanai. Cilvēks tiek atzīts par aizdomās turētu, ja vajag, tiek ņemtas DNS analīzes, tad sākas pratināšana, vākti pierādījumi. Ar *tumsajām* lietām nodarbojas inspektori — veic izmeklēšanu. Kad lietā savākti visi pierādījumi, aizdomās turētais tiek nodots prokuratūrai. Lietas tālāk tiek risinātas Valmierā. Nepatīkot. Tautāta par pēdējā laika noziegumiem Mazsalacā un tās apkārtnē, I. Grīnvalde min tieši mantas bojāšanu, logu izsīšanu, pirms divām nedēļām Ramatā fiksēta veikala aplaupīšana.

— Bojāts loga stikls, nozagtas dažādas alkohola pudeles. Pārsvarā Mazsalacā dominē sīkais huligānisms, kaušanās un sīkas zādzības. Ceļu satiksmes negadījumus izmeklē Valmieras rajona policijas pārvaldes ceļu policija. Cilvēki atskurbšanai arī tiek vesti uz Valmieru. Iecirknī gan ir telpa, kuru varētu izmantot arī dzēruma izgulēšanai, tomēr pārsvarā tā ir kā izolators.

Nesen notikusi kapu apgānīšana ir nebijis precedents Mazsalacas vēsturē. Tādas lietas šeit notiek pirmo reizi. Smagāki noziegumi Mazsalacā ir reta parādība — pērn augustā bija piekaušanas gadījums. Cilvēkam tika nodarīti smagi miesas bojājumi. Pārsvarā nelikumības iesaistās vienas un tās pašas personas, arī jaunieši, pārsvarā tādi, kas nekur nemācās un arī nestrādā.

Mazsalacā cietušie parasti aktīvi sadarbojas, lai palīdzētu noziegumus risināt. Policijas darbiniekiem aktīvākās darba stundas sanāk nedēļas nogalēs, kad risinās nakts dzīve un pilsētā atrodas jaunieši.

Mazsalacas iecirkņa pārraudzībā ir Mazsalaca, Vecates, Skanķalnes, Ramatas un Sēļu pagasti. Policijas iecirknis strādā no 8.00 līdz 16.30. Ārpus darba laika iedzīvotājiem jāzvana Valmieras policijai pa tālruniem 02 vai 112. Tad tiek meklēts Mazsalacas iecirkņa darbinieks, kam attiecīgajā brīdī ir dežūra un kam paziņo par notikušo. Uz vietas iecirknī ārpus darba laika neviena nav.

Lai arī Mazsalacas policijas iecirknī strādā 5 darbinieki, darba roku joprojām trūkst, lai varētu nodrošināt normālu patruļdienestu. G. Ploriņš stāsta, ka šobrīd Mazsalacas iecirkņa vecākais inspektors netiek laists pensijā, jo gluži vienkārši nav, kas strādā.

— Ir saņemtas sūdzības, ka H. Skavronskis ir pārlietu skarbs attiecībā ar cilvēkiem, tomēr, ilgus gadus strādājot padomju sistēmā, no šādas attieksmes ir ļoti grūti atbrīvoties. Zinot, cik lielas problēmas ir ar darbiniekiem policijā, mēs nedrīkstam zaudēt darbiniekus. Rūjienas iecirknī pameta divi inspektori, un šobrīd ir izveidojusies situācija, ka patruļdienestā brauc par iecirkņa priekšnieks, jo viņš nespēj nodrošināt dienesta izpildi ar esošiem cilvēkresursiem. Ja kāds aizies no Mazsalacas, policijas iecirknī var nākties likvidēt. Situācijai pilsētā tas par labu nenāks nekādā gadījumā.

Konkrēti par zādzībām varu teikt, ka parasti tiek nozagti velosipēdi un citas lietas, kas nav piesprādzēti vai ieslēgti telpās. Tāpēc vēlreiz aicinu iedzīvotājus pašiem rūpēties par sev piederošajām lietām.

Ja saņemam sūdzības Valmieras policijā, arī no pagastiem, vienmēr sniedzam atbildi likumā paredzētajā kārtībā. Ja atbilde netiek sniegta, atbildīgais tiek saukts pie administratīvās atbildības, tāpēc Valmierā šādas lietas nenotiek principā jau vismaz 10 gadus. Savus darbiniekus sodām par pilnīgi visiem pārkāpumiem, jo uzskatu, ka policistam ir jābūt paraugam iedzīvotājiem. Ja tā nav, zūd jēga mūsu darbam.

Lai Mazsalacas policijas iecirknis spētu normāli funkcionēt, ir vajadzīgi vēl divi kārtības inspektori. Lai kļūtu par policistu, pēc vidusskolas ir jāmacās vismaz gads. Šobrīd Policijas akadēmija piedāvā bezmaksas pirmā līmeņa augstāko izglītību jaunajiem policistiem, maksājot pat 80 latu stipendiju. Sākumā alga nav liela. Uz rokas mazliet vairāk par 200 latiem, tomēr vēlāk, ņemot vērā izdienu un arī strādātās nakts stundas, atalgojums kļūst lielāks. Tāpēc noteikti gaidām Mazsalacā jaunus strādāt gribošus policijas darbiniekus. Iecirkņa darbs kļūst daudz efektīvāks un ikdienu pilsētā mierīgāka.

Arī Rūjienas pilsētā Valmieras RPP 2. iecirknī ir divas vakantas patruļdienesta darbinieku vietas.

Pilsētas dome garantē policijas darbiniekiem dzīvojamu platību.

Ja ir interese, lūgums zvanīt pa tālruniem Rūjienā 4263603, Valmierā 4201321.

— Mēs jau tāpat ar ļaudīm aprunājamies, kur laiž iekšā, tur izstāstām par ugunsdrošību, šad un tad mūs palūdz, lai iztīrām krāsnis. Nu, bet nav tam onkulitīm vai tantiņai tās naudas. Tad nu mēs tikai varam pakratīt lielo pirkstu un prātā piefiksēt, ka kādu dienu uz turieni būs jābrauc...

Arī pašvaldība šādu palīdzību nevienam nesniedz. Privātpašums katram jāapsaimnieko pašam.

Kāda ir ugunsdrošības situācija Mazsalacas nozīmīgākajās aprūpes un izglītības iestādēs?

— Līdzīga tipa iestāde kā Alsungas pagasta «Reģos» mums ir Mazsalacas slimnīca ar 25 gultas vietām, kurās lielākā daļa ir guloši cilvēki. Bet slimnīcas telpas tiek regulāri apsektas. Slimnīca ir jauna, tajā ir ugunsdzēsības signalizācija, kas darbojas, ir ugunsdzēsības krāni. Telpām nav koka konstrukciju, tik, cik jumtā. Slimnīca ir pilnībā nodrošināta. Bērnodārzs atrodas šajā pašā ēkā. Domāju, ka mums šāda veida nelaime nedraud.

Skolā līdzekļu trūkuma dēļ nav ugunsdrošības signalizācijas, bet esam veikuši evakuācijas apmācību. Domāju, ka ar laiku būs arī signalizācija. Darām visu, lai tuvākajā laikā to ierīkotu.

«MAZSALACIETIS» JAUTĀ

Kā jūs vērtējat Mazsalacas policijas iecirkņa darbu?

Lauma:

— Diezgan švaki. Mums diviem pazīstamiem ir apzagtas mājas. Nezinu, vai šīs lietas ir atrisinātas. Informācija tiek nodota inspektoru rokās, bet vēl šodien, šķiet, nekas nav darīts. Būtu labi, ja vairāk ķertu arī dzērājus. Visās malās mētājas sasistas pudeles. Tas ir vājprāts. Un vēl, pusaudžiem vajadzētu aizliegt braukt ar mopēdiem. Vajadzētu vairāk patruļēt centrā, lai novērstu to *bardaku*, kas tur notiek nedēļas nogalēs un vakaros.

Kevins:

— Policijas darbu vērtēju kā normālu. Kad tika izsūkta policija uz kādu man zināmu māju, viņi ieradās nekavējoties. Es tiešām nezinu, vai noziegumi tiek atklāti ātri.

Līga:

— Policija strādā ļoti slikti. Personīgi man ir pretenzijas. Man izdemonēja kapiņus. Darba laiks viņiem beidzas puspiecos, mēs ieradāmies pēc četriem, tur vairs neviena nebija. Zvanījām uz Valmieru, mums atzvanīja Rūjienas policija, solīja atbraukt, apskatīt nozieguma vietu. Policists ieradās alkohola reibumā un mūs noķēzija ar tādiem vārdiem, paziņojot, ka viņam nozieguma vieta nav jāapskata. Pagājušos vasar kundzei pie kultūras centra nozaga velosipēdu. Vainīgo pieķēra pie rokas, bet nācās atlaist, jo policija palūdzta atnākt nākamajā dienā un rakstīt iesniegumu. Velosipēdu tā arī neatguva.

Santa:

— Es neesmu apmierināta. Man savā laikā Mazsalacā ir nozagti četri velosipēdi. Nevienam neesmu dabūjusi atpakaļ, kaut zinu, kas to izdarīja, un ziņoju uzreiz pēc notikušā. Lai kaut kas mainītos, būtu jāmaina policijas iecirkņa darbinieki. Pie kā lai mēs vērsāties, ka policijas darbinieki vakaros ir piedzērušies? Par šo situāciju esmu sūdzējusies arī Valmieras policijas pārvaldē, tomēr atbildi pēc būtības tā arī neesmu saņēmusi. Nesen tika piekauts un aplaupīts man tuvs cilvēks, laupītājs ir zināms, tomēr viņš nesodīts staigā pa Mazsalacu joprojām. Policijā man atbildēja, ka cietušais ar uzbrucēju kopā lietojot alkoholu. Vai tad tam ir kāda nozīme? Nejutos droši. Ja man naktī uzbruktu, man nebūtu, pie kā vērsties.

Kurināt un izdzīvot

Līdz ar apkures sezonas sākšanos Mazsalacā šoziem konstatēti vairāki gadījumi, kad netīrītu skursteņu dēļ rodas nepatīkamas mājas iemītniekiem. Parasti viss beidzas ar izbīli, tomēr traģēdija Alsungas pagasta «Reģos» rāda, ka var būt arī citādi. Ugunsdrošību Mazsalacā sargā vietējie ugunsdzēsēji. Viņu priekšnieks GINTS ALBERINGS «Mazsalacietim» atklāj tipiskākās kļūdas namu apsaimniekošanā un īpaši uzsver ugunsdrošības noteikumu ievērošanu:

— Visi šoziem konstatētie skursteņu aizdegšanās gadījumi beigušies veiksmīgi, jo skursteņi bijuši daudz maz normālā kārtībā, notikusi tikai tā saucamā skursteņu izdegšana. Vienā gadījumā skurstenis pat bija tīrīts, bet to bija veikuši paši iedzīvotāji, līdz ar to nebija iztīrījuši līdz galam. Ja notiek tikai skursteņa izdegšana, apdraudējums ēkai nerodas. Parasti izbraukuma laikā apsekojam degušo skursteni, nomierinām iedzīvotājus un dodamies projām.

Kur Mazsalacas un apkārtnes iedzīvotāji var saņemt skursteņslauķa pakalpojumus?

— Skursteņslauķa pakalpojumus mazsalaciešiem sniedz Valmieras Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrība (BUB). Kontakti atrodami jebkurā telefonu grāmatā. Ir jau arī tā sauktie haltūristi, bet viņi par iztīrīto vai neiztīrīto skursteni nenes nekādu atbildību. Ja pakalpojumu snieguši BUB vīri, tiek sastādīts akts par tīrīšanu. Protams, par BUB sniegto pakalpojumu ir jāmaksā dārgāk (par vienu skursteni 10 – 15 latiem), tomēr dzīvības un pajumtes cena noteikti ir augstāka.

Cik bieži būtu jātīra dūmvads?

— Skurstenis būtu jātīra divas reizes gadā — pirms un pēc apkures sezonas. Minimālais būtu vismaz vienreiz gadā — pirms apkures sezonas. Un reizi trijos gados krāsnis un skursteņus vajadzētu apsekot sertificētam speciālistam.

Paši iedzīvotāji var sekot līdz krāšņu stāvoklim, skursteni bēniņu daļā nokrāsojot ar baltu, siltumizturīgu krāsu. Ja parādās kādas kvēpu pazīmes, nekavējoties jāsauc krāšņu meistars.

Ko paši darāt iedzīvotāju ugunsdrošības labā?

Skaņākalnā jauns tūrisma maršruts

Jau aprīlī, kā katru gadu, tūristus sāks pulcēt Skaņaiskalns. Un bez ierastajām apskates vietām — Velna alas, Sapņu trepēm un Velna kanceles — Mazsalacas pašvaldība sadarībā ar biosfēras rezervātu nolēmusi apmeklētājiem izveidot jaunu maršrutu. Tā būs 9 km gara taka, kas sāksies Skaņākalnā. Projekts šobrīd ir izstrādes stadijā, to realizē Mazsalacas domes Skaņākalna parka tūrisma un apsaimniekošanas nodaļas vadītājs VALDIS KAMPUSS.

— Pagaidam skaidrs ir viens — sadarbojoties Pasaulē dabas fondam, biosfēras rezervātam un Mazsalacas pilsētas domei, ir nolēmts, ka no Skaņākalna vedīs taka, kuras kopgarums būs 9 kilometri. Šobrīd notiek saskaņošana ar zemes īpašniekiem. Viņi piekrīt takas ierīkošanai — mēs varam izmantot viņu ceļus, uzturēt kārtībā takai piegulošās teritorijas un nodrošināt piekļūšanu atpūtas vietām, kas paredzētas visas takas garumā. Zemes īpašnieki pārsvarā ir vietējie un neapšaubāmi ir ieinteresēti šādas takas izveidē, lai apkārt esošās teritorijas būtu sakoctas. Viņi iespēju robežās palīdzēs mums takas uzturēšanā vai vismaz ziņos mums par tur notiekošo. Takas vieta jau ir iezīmēta kartē.

Ko varēs aplūkot tūristi, dodoties pa šo taku?

— Tāpat kā braucot ar auto pa ceļu, arī laivotājiem bieži vien nav skaidrs, kādas vērtības ir pļāvās, mežos, kam braucam garām. Mūsu mērķis ir izcelt šīs vē-

tības, parādīt laivotājiem un aktīviem kājāmgājējiem tūristiem ceļu uz apskates vietām.

Taka ir paredzēta maksimāli tuvu upes krastam. 2/3 no takas jau ir pilnīgi skaidras un kartē iezīmētas, trešā daļa var būt vēl pa pļavu vai tieši gar upes krastu. Daudz cilvēku tur jau ir staigājuši, un savējiem tās vietas jau zināmas. Takas apkaimi pazīst gan makšķernieki, gan mednieki, gan dažādi piedzīvojumu meklētāji.

Nozīmīgi objekti ir Silmaču klintis un akmens, Nikučupes grava, kā arī informācija par interesantiem dabas veidojumiem.

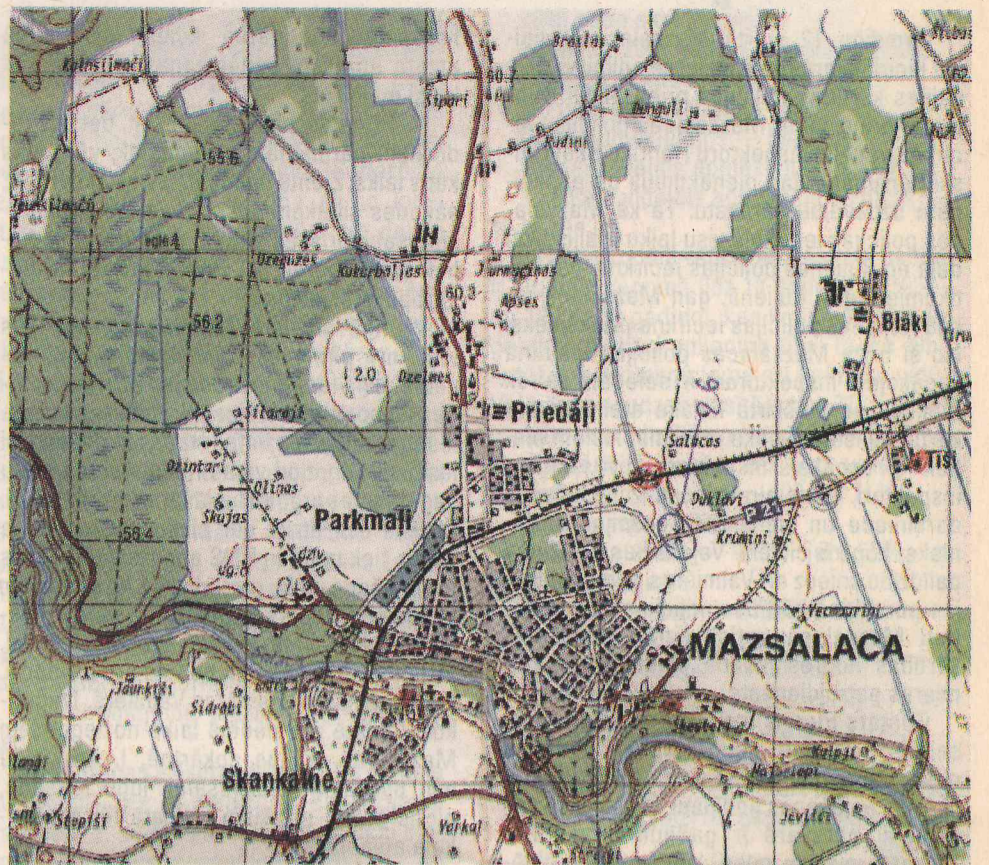
Katrā ziņā noteikti ņemsim vērā Jura Smaļinska izveidotās "Vadlīnijas antropogēnās slodzes uz vidi un dabas objektiem samazināšanai un novēršanai Salacas ielejas dabas parkā un Salacas augstecē". Ar tām var iepazīties Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta mājas lapā www.biosfera.lv

Kad notiks takas atklāšana?

— Taku atklāsim vasaras otrajā pusē. Labiekārtošanas darbus noteikti ietekmēs pavasara pali, tāpēc reālos sakārtošanas darbus sāksim maija sākumā. Tad pa trim mēnešiem, domāju, vajadzētu paspēt.

Ar kādu mērķi tika veidots šis jaunais tūrisma maršruts?

— Vasaras aktīvajā tūrisma sezonā Skaņākalna parkā ir diezgan liela tūristu plūsma. Mēs esam ieinteresēti parādīt viņiem pēc iespējas vairāk. Tas bija viens no šādas takas izveidošanas mērķiem, lai samazinātu slodzi uz Skaņākalnu, jo vasaras sezonā brīvdienās rodas sajūta, ka esi "pārpildītā lielveikalā". Kad tur uzturas lielas jaužu masas, tiek

kurināti vairāki grīli, zūd iespēja baudīt dabas klusumu un Skaņākalna atbalsi.

Takas 9 kilometru garumā paredzētas divas lielas atpūtas un lauku tūrisma vietas, jo mazaktīvam cilvēkam šis attālums pat varētu likties par lielu. Taka ir domāta kā dienas maršruts — cits iziet 5 stundās, cits tiek līdz galam 8 stundās.

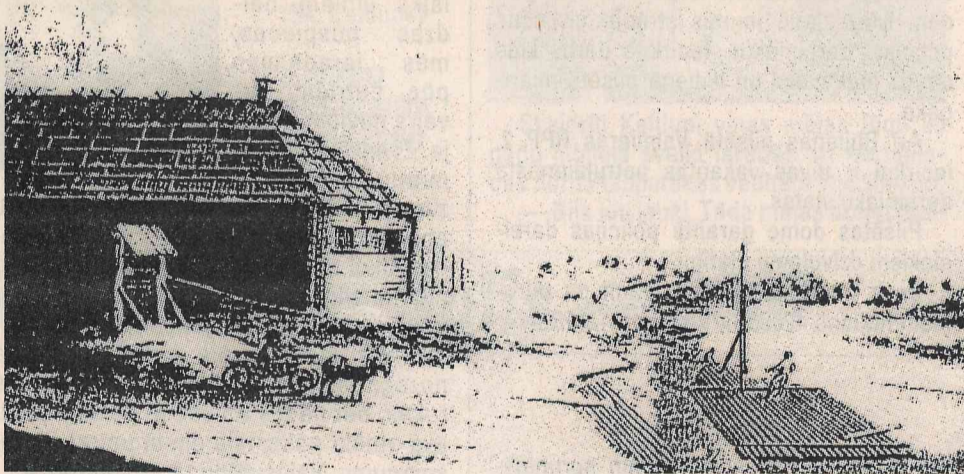
Esam ieinteresēti arī saglabāt ikgadējo tūristu skaitu Skaņākalna parkā, jo tagad uz šejieni brauc mazāk skolēnu nekā kādreiz. Laikam tas izskaidrojams ar daudzu citu maršrutu izveidi Latvijā.

Jaunieši labprātāk apmeklē lielveikalus, kā arī izmanto plašās Latvijas izklaides. Tagad gandrīz katrā pagastā ir takas ar interesantiem objektiem, piemēram, te pat mums apkārt Dikļos, Burtņiekos, Kauguros, Naukšēnos. Bet pieaugušajiem Skaņaiskalns kā vērtība saglabājas, un šķiet, ka interese pat palielinās.

Aktīvi domājam, kā dažādot atpūtas iespējas Mazsalacā, arī ziemas mēnešos.

Katrā ziņā par iespējām atpūties Mazsalacā var interesēties Mazsalacas tūrisma informācijas centrā.

Kā Prāmja krogs par Āža krogu tapa

Upes labajā pusē redzams krogs, pie kura upi šķērso prāmis. Vasarā ūdens upē pacēlies līdz pat kroga lievenim. J.K.Broces zīmējums.

Kad 17. gadsimta beigās radās pārceļtuve pār Salacu pie Mazsalacas, peļņas nolūkos un ceļotāju ērtībai turpat blakus uzcēla arī krogu. Kā redzams Johana Kristofa Broces zīmējumā, pārceļtuvi veidoja parasts pļosts, kuru ar virvi vilka no viena krasta uz otru.

Zīmējumā redzamais Mazsalacas muižai piederošais krogs ir neliels, jo tas atradās uz mazsvarīga un maz noslogota ceļa. Minētajā krogā 1795. gadā dzīvoja krodzinieks ar ģimeni (6 cilvēki), kalpa ģimene (3 cilvēki), 2 neprecēti kalpi un viena kalpone.

Broces zīmētā ēka mūsdienās nav saglabājusies, tās vietā tika uzcelts mūra krogs, kas stāv tur vēl šodien.

1858. — 1864. g. sākās "mērnieku laiki" Mazsalacas apkārtnē, muižu zemes uzņēmība, noteica vērtību un sāka izpārdot.

1864. gadā tika likts pamats Mazsalacas miestam. Mazsalacas muižas īpašnieks barons Arnolds Fitinghofs, vēlāmies radīt biezi apdzīvotu vietu pie savas muižas uz savas zemes, izrauga šam visērtāko un visizdevīgāko satiksmes vietu, kur krustojas un saplūst pieci lieli ceļi: Valmieras-Burtņieku-Matišu, Braslavas-Urgas-Alojas- Staiceles, Koškeles - Sēļu, Pantenes - Rūjienas, Pērnavas, kā arī pašas muižas aleja. Šinī centrā jau no seniem laikiem atrodas Prāmja krogs pie pārceļtuves pār Salacu un Baznīcas krogs, netālu no draudzes dievnama, kā arī tuvumā lielā draudzes kapsēta. Tā veidojas apdzīvota vieta — miests pie Prāmja (citos avotos Rāmja) kroga. Krogs jau senatnē bija nolikts vietā, kurai neviens braucējs netika garām, vairāku lielu ceļu krustpunktā, pie pārceļtuves pār upi.

Āža krogs šodien.

Prāmja krogs ilgu laiku bijis valtenberģiešu (mazsalaciešu) un skulberģiešu (skaņākalniešu) sabiedriskās dzīves un kontaktēšanās vieta, kur saplūda novada ļaudis savos braucienos uz Valmieru, Rīgu, Rūjienas un Pērnavu gan turp, gan atceļā. Kā krogs ieguvis Āža vārdu, nav skaidri zināms. Leģenda vēsta: krodziniekam Kirhenšteinam bijusi bārdiņa kā āžim, tāpēc tautas valodā Prāmja krogs par Āža krogu kļuvis.

Krogs ēkā bijis vēl padomju laikos, kad tur darbojusies viesnīca un kafējnīca. Tomēr, kā stāsta Mazsalacas domes tūrisma un apsaimniekošanas nodaļas vadītājs

Valdis Kampuss, likvidējoties Skaņākalnes kolhozam, ēkas viesnīcas daļa tapusi privatizēta par pajām un vēlāk pārdota Valmieras reģiona patērētāju biedrībai (VRPB). Puse no ēkas šobrīd pieder VRPB, par vienas ceturtdaļas īpašuma tiesībām vēl nav īstas skaidrības, bet pēdējā ceturtdaļa pieder Mazsalacas domei, tāpat kā zeme zem kroga.

Nekādas nākotnes vīzijas saistībā ar šo vēsturisko ēku šobrīd netiek būvētas. Vispirms esot jātiek skaidrība par īpašniekiem, un gan jau kādreiz tur atkal būs apriņķa mēroga kultūras vai varbūt mākslas centrs, kā tam, iespējams, pienāktos būt.